

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

ความคิดถึงครูบาอาจารย์

ก่อนจ้งหัน

พระมาฉันเท่าไรวันนี้ (๓๕ ครั้งผม) พระในวัดเราทั้งหมดเท่าไร (พระ ๕๗ เณร ๑ รวมเป็น ๕๘ ครั้งผม) พระมาฉันนี้ ๓๕ ไอ้เกือบ ๒๐ องค์ไม่มานะ วิธีการฝึกกรรมานต้องได้ใช้ความพินิจพิจารณาในการกระทำสิ่งใด เช่นอย่างอดอาหาร ผ่อนอาหาร รู้สึกจะเด่นในวงปฏิบัติเพราะได้ผลดี ผ่อนอาหาร อดอาหาร สติดี ๆ เช่นอย่าง อดอาหารนี้ สติติดกันตั้งแต่ตื่นนอนกระทั่งหลับ ไม่มีเปลอเลย ที่นี้เวลาฉันไป ไม่ได้ฉัน ก็จะไม่ตายใช้ไหมละ มันก็ต้องได้มาฉัน ฉันนี้รู้สึกกว่าสติมันลด ๆ เป็นอย่างนั้น ผ่อนอาหาร สติก็ดี

โธ ลำบากมากนะการฝึกกรรมานจิตใจ จิตใจนี้ตัวคือด้านโหดร้ายที่สุด คือกิเลส อยู่ในใจ ตัวเราเป็นตัวกิเลส ตัวพิษตัวภัยต่อธรรม ได้แก่อกิเลสมันอยู่ในจิต ติดอยู่นั่น มา นี่ละพาให้เกิดให้ตาย ตายกองกันอยู่นี้คือกิเลสประเภทนี้ ท่านเรียกว่ากิเลสได้แก่ ความเศร้าหมองมืดตื้อ และกองทุกข์รวมอยู่ในนั้นหมดท่านว่า เวลาชำระลงไป จิตใจที่ไม่รู้ตัวชั่ว ไม่รู้บาปบุญ เวลาคัดเกล้าเข้าไปๆ เฉพาะอย่างยิ่งด้วยจิตตภาวนา มันจะค่อยรู้เรื่องรู้ราวค่อยผ่องใสขึ้นมาๆ เมื่อผ่องใสขึ้นมากก็มองเห็น เห็นผิดเห็นถูกเห็นดี เห็นชั่ว ที่นี้ก็จะระวังมากเข้าๆ

นี่ละเรื่องภาวนา มีในพุทธศาสนานี้เท่านั้นเรื่องจิตตภาวนา การชักฟอกจิต เจ้าของศาสนาพุทธเราคือพระพุทธเจ้า สอนถูกต้องด้วยจิตตภาวนา พระพุทธเจ้าก็ภาวนา เจริญอุทานาปานสติ จากนั้นมาก็กระจายไปล้วนแล้วตั้งแต่เรื่องภาวนา จะเอาอารมณ์ธรรมบทใดเข้ามาเกี่ยวข้อง ก็ไม่พ้นสติที่จะเข้าไปเป็นพื้นฐานของการภาวนา จากนั้นก็ดีเรื่อย ๆ

สตินี้สำคัญ ใครละไม่ได้ละ ไม่ว่ากิจนอกการใน งานหยาบงานละเอียด สตินี้ต้องติดแนบตลอดเวลา ยิ่งเป็นงานภาวนาด้วยแล้ว ยิ่งติดแนบเลยเชียว งานอื่นใดก็ตามสติต้องมี สัมผัสัญญะต้องมี ถ้าเป็นงานภาวนานี้ติดแนบอยู่นี้เลย ยิบออกไปตรงไหน แยะออกไปตรงไหน สติจะทันด้วยกัน พอสติทันปั๊บดับพร้อมๆ สติติดแนบแน่วเข้าไปไม่คิด กิเลสจะหนาแน่นเท่าภูเขาก็ตาม ขอให้สติบังคับอย่าให้เปลอสติ เกิดไม่ได้กิเลส มันจะเท่าภูเขาเหมือนกับน้ำมันมหาสมุทรก็ตาม สตินี้เป็นขอบ เป็นขอบของมหาสมุทร น้ำจะล้นฝั่งคือสติไปไม่ได้ ไม่ล้น ล้นไม่ได้ สติจึงสำคัญมากทีเดียว

ผู้ที่ตั้งใจภาวนา จะตัดดวงเอามรรคเอาผลเช่นเดียวกับครั้งพระพุทธเจ้าเราตลอดมาตลอดไปนะ แต่ผู้ที่เยอหยิ่งจองหอง ยกกิเลสคือตัวมูตรตัวคูถขึ้นสูงยิ่งกว่าธรรม ผู้นี้จะจมไปๆ ไม่ได้เรื่องได้ราวอะไรละพวกนี้ พวกที่เห่อกับกิเลสนี้พวกจมไปๆ เห่อกเป็นบ้ากับกิเลส สมัยนี้กำลังกิเลสได้รับการส่งเสริมมาก ส่วนธรรมไม่ค่อยจะมีผู้ส่งเสริม นอกจากเหยียบย่ำทำลายโดยจะมีเจตนาไม่มีก็ตาม แต่เหยียบย่ำทำลายไปตามอำนาจของกิเลสที่เป็นตัวทำลายธรรมนั้นแหละ

อะไรที่จะเลิศยิ่งกว่าธรรม นี้ได้หมุนตัวมาแล้ว ตั้งแต่ออกจิตตภาวนาพรรษา ๗ ละออก เอาแน่ละนี้ แต่เวลาเรียนหนังสือก็ทำ หากทำเงียบๆ ไม่บอกใครไม่มีใครรู้ว่านั่งภาวนา ไปเรียนหนังสือด้วยกันหมู่เพื่อนก็เหมือนลิงเหมือนค่าง ลิงค่างของพระก็เป็นแบบนั้นละคือไม่มากกว่านั้น ลิงแบบพระ หยอกเล่นกันหรือเพลिनแบบพระอยู่ในวงพระ ไม่ได้แบบลิงจริงๆ เขาเป็นเราก็คือเป็น แต่เรื่องจิตตภาวนาทำประจำนะ หากไม่บอกใครให้ทราบ ไม่บอกเลย อยู่กับพวกกับเพื่อน จะเป็นเหมือนพวกลิงพวกค่างเหมือนกัน กิริยาอาการของเราที่เป็นไปแบบเขา แต่ฝังลึกภายในใจไม่เป็น ฝังอยู่ลึกๆ

เวลาเรียนหนังสืออยู่ ก็ไม่เคยลดละนะ พอออก เพราะมันประมวลการเรียนมามากต่อมากแล้วเวลาเรียนหนังสือ พอออกแล้วก็บึ้งใส่พ่อแม่ครูจารย์มันเลย ท่านก็เอาเรตารจับปั๊บเลย ปั๊บ ใส่กันเปรี้ยวๆ ลงจากเวทีธรรมที่ได้ยินได้ฟังมาแล้ว ที่นี้ก็ขึ้นเวทีกิเลส พัดกันเลย นั้นละมันถึงได้ค่อยเห็นเรื่องเห็นราวของกิเลส แต่ก่อนใครจะทราบว่ากิเลสเป็นยังไง ก็กิเลสเป็นตัวของเราทั้งคนนี้นะ ใครจะไปกล้าแตะต้องตัวเองตำหนิตัวเอง กิเลสก็สนุกสิ สั่งสมตัวเองให้พองตัวขึ้นไปๆ เมื่อมีธรรมเข้าในใจแล้วก็ชักฟอกสิ่งเหล่านี้ ความเยอหยิ่งจองหองก็อ่อนลงๆ

ความมีอรรถมีธรรมจะเป็นความพอดี รู้จักประมาณสม่าเสมอ เก็บความรู้สึกได้ดีนี่คือผู้มีธรรม ประพฤติธรรมในใจแล้วจะสม่าเสมอ นะ ถ้ามีกิเลสแล้วออกละ ออกเดินด้านเพ่นพ่าน หน้าด้าน ไม่มีใครเกินกิเลสหน้าด้าน พวกกันจำเอานะ พุดวันละเล็กละน้อย พุดย่อๆ ให้ฟังเป็นคติเครื่องเตือนใจ ไม่มีอะไรชำระทุกข์ได้ในโลกนี้ มีธรรมเท่านั้น แล้วไม่มีอะไรสั่งสมทุกข์ขึ้นมาในโลกนี้ มีกิเลสเท่านั้น สองอย่างนี้สำคัญ ให้พร

หลังจันทัน

(วันนี้นายตำรวจ คนนี้เป็นรองผู้การฯ ลูกน้องท่านประชา สารวัตรจรรยาของอุดรธานีละครับ เอากับข้าวมาถวายหลวงตา) ประชาเป็นลูกบุญธรรม มาถวายตัวเป็นลูกบุญธรรม โอ๊ย นานแล้ว ตั้ง ๓๐ ปี ฟ้าหญิงท่านมาเหมือนกัน ฟ้าหญิงนิมนต์เราไปเยี่ยม ไม่นานก็ถวายตัวเป็นลูกศิษย์ พออันดับที่สองถวายตัวเป็นลูก ฟ้าหญิงเล็กนะ ถวายอยู่ที่โรงพยาบาลวิชัยยุทธละมั้ง(ครับ ใช้ครับ) นิมนต์เราไปเยี่ยมที่โรงพยาบาล

วิชัยยุทธ นี่ละอำนาจของธรรม ความคิดถึงครูบาอาจารย์นี้เป็นสำคัญมาก พวกเจ้าหน้าที่ที่คอยดูแลรักษาท่านเวลาท่านป่วย อยู่ที่โรงพยาบาลกรุงเทพ ชื่อโรงพยาบาลก็เป็นโรงพยาบาลกรุงเทพ อยู่ในกรุงเทพนั่นแหละ พุดคำไหนออกมาก็คิดถึงท่านพ่อ คืออยู่ในโรงพยาบาล คิดถึงท่านพ่อ อยากไปเยี่ยมท่านพ่ออยู่อย่างนั้น จนกระทั่งพวกรักษาอยู่นี้น้อยใจ เหมือนหนึ่งว่าพวกหมอเหล่านี้ไม่มีความหมายเลย พุดคำไหนออกมาก็ท่านพ่อ

ตอนนั้นเราไปอยู่กรุงเทพฯ อยากไปเยี่ยมท่านพ่อๆ อยู่อย่างนั้น จนกระทั่งทั้งสำนักราชวังทั้งฝ่ายหมอ จัดคนให้ไปติดต่อปรึกษาหารือกันแล้ว นี่ท่านไม่ได้อยู่กับพวกเรานะ จิตท่านอยู่กับหลวงตา สอนแสงธรรมว้างนั้นนะ พุดคำไหนออกมา นี่จนพวกหมอน้อยใจ ไม่ได้พุดถึงเกี่ยวกับหมอกับหญิงกับยาเลย เอะอะก็ ท่านพ่อๆ ว้างนั้น อยากไปเยี่ยมท่านพ่อ ตอนอาการท่านเพียบอยู่ตอนนั้นนะ อยู่โรงพยาบาลกรุงเทพ อะไรก็ไปเยี่ยมท่านพ่อ จนกระทั่งถึงหมอจัดการเรียบริ้อยปรึกษาหารือกันแล้วไปพุดให้เราฟังว่า ทูลกระหม่อมบ่นถึงตั้งแต่ท่านอาจารย์ คือตอนนั้นเพียบ ยังไม่สมควรที่จะเสด็จไปเยี่ยมเรา แต่พุดคำไหนออกมาก็มีแต่คิดถึงท่านพ่อ จนพวกหมอพวกอะไรน้อยใจ ไม่มีความหมายเลย ไปมีความหมายอยู่สวนแสงธรรมแห่งเดียว

พอเราทราบอย่างนั้นเราก็เลยมา เข้ามาเยี่ยมที่โรงพยาบาล โอ้ กระจุกกระจุกเปร่า ขึ้นเลยนะ อำนาจของจิตนี้สำคัญมาก ลุกออกจากที่ท่านประทับอยู่ในห้องกว้างๆ ท่านยังอุตสาห์ตามเสด็จออกมาส่งเรา บอกไม่ให้มาทำอะไร มาได้สบาย ใจสบายว้างนั้น ออกมาตามส่งเรานะ ส่งออกจากห้องของท่านพักนะ เสด็จตามออกมาเลย

ท่านรู้สึกจะลงใจในธรรมะฝ่ายกรรมฐานมาก ทูลกระหม่อมฟ้าหญิงลงใจทางธรรมะภาคปฏิบัติมากที่สุดทีเดียว เช่นอย่างที่ไปเทศน์นี้เราก็ไม่ได้เทศน์สูงอะไร เพราะแกงหม้อใหญ่ เราจะไปเทศน์ ให้มันเข้าสภาพเดียวกันกับแกงหม้อใหญ่ คนจำนวนมากมายก่ายกอง ผู้ไม่เคยเห็นศาสนารู้อาสนาก็มีมากมาย ผู้ที่พอเข้าใจบ้างเล็กน้อยๆ ไม่มีมาก ที่นี้เราจะเทศน์ให้เต็มเม็ดเต็มหน่วยไปนั้นก็ไม่ได้ แบ่งโน้นแบ่งนี้ เพราะฉะนั้นการเทศน์ที่สนามหลวงจึงไม่ได้เทศน์สูงอะไรนัก เทศน์ไปพื้นๆ ธรรมดา ท่านประทับนั่งอยู่ที่นี่ ท่านยังว่าฟังแล้วเพลิน แน่ยังงั้นนะ

เราไม่ได้เทศน์สูงอะไรละ เทศน์ธรรมดา แกงหม้อใหญ่สนามหลวงเพื่อประชาชนจำนวนมากมาย ให้ได้เข้าใจกันบ้างพอประมาณ ถึงไม่เทศน์ธรรมะสูง พระก็เต็มอยู่ มาครบชาติก็คือนายๆกับคณะรัฐมนตรีมาด้วยกัน ศาสนาก็คือพระเต็มเป็นพัน มหากษัตริย์ก็คือฟ้าหญิงประทับอยู่ที่นั่น วันนั้นเทศน์ครบ มาก็มาครบ เราก็ไม่ได้เทศน์สูงอะไรละ เทศน์เรียบๆ ธรรมดาๆ แต่ฟ้าหญิงที่นั่ง คือเวลาท่านมาประทับ ท่าน

ก็ประทับใจที่เรารับรองไว้ แต่พอเราขึ้นธรรมมาสน์ปั๊บ ท่านก็ปั๊บมานั่งข้างๆ นี่เลย ท่านว่า...เทศน์ของท่านเหมือนกายไม่มีขณะฟังเทศน์ท่านว่างั้นนะ เป็นยังไงละฟังเทศน์ อู๊ย ฟังเทศน์มันกล่อมใจลง จนปรากฏเหมือนว่าไม่มีร่างกาย จิตแน่วลงเลย นั่น อยู่ข้างๆ เราลงไปรับของท่านถวายอะไร ท่านลงจริงๆ เทศน์ สำหรับเราเทศน์ธรรมะภาคปฏิบัติ ให้ฟัง ทูลกระหม่อมเล็กนี่ลงใจมากภาคปฏิบัติธรรม

นี่เรียกว่าธรรมะเกิด เราได้ยิน อ่านในตำรับตำราก็อ่านๆ แต่ตัวจริงของ ตำรับตำราอยู่ที่ใจไม่ได้อยู่ที่ไหน พระพุทธเจ้าสอนโลกทั้งสามก็สอนออกจากพระทัย คือใจที่บริสุทธิ์พุทธโธล้วนๆ สอนโลก กระจ่างแจ่มไปหมดเลย เราเพียงตัวเท่าหนูเวลา เทศน์ธรรมะนี่มันจะไม่มันะภายนอก มันจะมีแต่ภายในใจออกๆ ตลอด ตามแต่คนที่มาเกี่ยวข้องมากน้อย พอมองพบมันรู้แล้วว่าควรเทศน์ธรรมะประเภทไหน ไม่ต้องบอกนะ มันเป็นหลักธรรมชาติรับกันเลย มองไปปั๊บมันรู้ธรรมะจะควรออกขนาดไหนๆ มันจะบอกในตัวของมัน ทีนี้จะเทศน์สูงกว่ำนั่นก็ขัดกัน ทีๆ ควรจะเทศน์สูง ไปเทศน์ต่ำ ก็ไม่ได้อีกละขัด พอขึ้นไปฟุ้งเลย เทศน์ธรรมะแกงหม้อใหญ่ขึ้นไม่ได้ มันหากเป็นของมันเองพอดีๆ มันก็ไปตามนั้นแหละ

เพราะฉะนั้นการเทศน์ว่าการในธรรมะปฏิบัติที่ออกจากใจจริง ๆ แล้ว เราจะคาดไม่ได้ เราต้องถือเอาผู้มาเกี่ยวข้องเป็นประมาณ ผู้มาเกี่ยวข้องมากน้อยเพียงไร เทศน์คนหลายๆ จำนวนมากนี้ ธรรมะที่จะออกสู่ประชาชนที่จำนวนมาก ให้ได้ผลประโยชน์พอสมควรเท่าเทียมกัน ก็ต้องเป็นธรรมะพื้ๆ เป็นธรรมดาๆ ไป ถ้าสูงกว่ำนั่นก็ธรรมะขึ้นๆ ถ้าเป็นภาคปฏิบัติล้วนๆ เช่นเทศน์สอนพระนี้ โอ๊ย ไม่มีแหละ ขึ้นก็บึ้งเลยเทียว ฟุ้งๆ uly จะเทศน์อย่างอื่นไม่ได้มันขัดกัน แน่ะ เป็นอย่างนั้น ถ้าควร จะอยู่ในขั้นนี้จะฝืนไม่ได้ พอดีๆ ถ้าจะควรเทศน์ในขั้นใดจะไปเหมาะสมอยู่ในขั้นนั้น จิตมันก็ฟุ้งออกขั้นนั้นๆ ไปเรื่อยๆ อย่างนั้นละเทศน์สอนธรรมภายในใจเราพูดจริงๆ

นี่ละธรรมภายในใจ ไม่ใช่ธรรมในตำรา พูดแล้วเราสาธุ เราไม่ได้ประมาณตำรา เราก็เรียนมาจนเป็นมหา แต่เวลามาปฏิบัติจริงๆ มันก็เข้าที่พ่อแม่ครูจารย์มันท่านสอนไว้เวลาไปหาท่านที่แรก ท่านมหาก็นับว่าเรียนมามากพอสมควรจนกระทั่งได้เป็นมหาว่าอย่างนี้ละ เราไม่ได้ลืมเลย แต่อย่าว่าผมประมาณธรรมะของพระพุทธเจ้านะ เวลานี้ การเรียนมามากน้อยยังไม่เป็นประโยชน์เท่าที่ควร ขอให้ยกบูชาธรรมประเภทต่างๆ ซึ่งได้เรียนมานี้ไว้บูชาเสียก่อน คือยกไว้อยู่ที่สูง แล้วให้เน้นหนักทางภาคปฏิบัติเข้าให้ตี ท่านว่าอย่างนี้ ภาคปริยัติกับภาคปฏิบัติเมื่อจะวิ่งเข้าถึงกันเกี่ยวกับทางภาคปฏิบัติแล้ว เอาไว้ไม่อยู่ ปริยัติกับปฏิบัติจะวิ่งประสานกันปั๊บๆ เอาไว้ไม่อยู่ท่านว่า

เป็น เป็นจริง ๆ มันวิ่งเทียบกันทางปริยัติกับทางภาคปฏิบัติที่รู้ขึ้นภายในใจ ๆ มันวิ่งประสานกัน เราก็ไม่ลืมท่านสอนอย่างนี้ ท่านผ่านมาแล้ว ทีนี้ออกภาคปฏิบัติจริง ๆ ปริยัติเลยเจ็บไปนะ มีแต่ฟุ้ง ๆ ทางภาคปฏิบัติ เพราะฉะนั้นเวลาไปอยู่กับท่าน ถ้าไม่ทราบว่าเป็นมหมาก่อนตั้งแต่เบื้องต้นที่ไปหาท่าน บ้านโคกนามน ไปกลางคืนมืด ๆ นั้นนะ ไปเชื่อซำ ๆ ท่านเดินจงกรม ท่านยืนอยู่ข้าง ๆ นี้ กลางคืนไม่เห็น ไปมองโน้นมองนี้เทียบเคียง ก็เป็นสำนักของท่านฟังมาอยู่ใหม่ ๆ นี้ถ้าว่าเป็นกุฎก็จะโตไปสักหน่อย ถ้าเป็นศาลารัฐีกจะเล็กสักนิดหนึ่ง กำลังพิจารณา ท่านขึ้นแล้ว ใครมานี้ท่านว่าอย่างนั้นนะ ทางนี้ก็ปั๊บปั๊บ ๆ ผม ก็เปรี้ยวเลย พอว่ากระผมเท่านั้นเปรี้ยวเลย

อันผม ๆ นี้ตั้งแต่คนหัวล้านผมก็มีผมตรงที่ผมไม่ล้าน เอา ค้านชินะ โส้ เราลืมเมื่อไร พอว่าฉันเราก็แก้ปั๊บเลย นี่ละท่านรู้เราเป็นมหาคณะ แก้ปั๊บ กระผมชื่อว่าพระมหาบัว เอ้อ ก็อย่างนั้นละซิ อันนี้ผม ๆ แม้แต่เด็กผมก็มีผมเอาอีกแหละ นั้นละไปหาท่านครั้งแรก จากนั้นมาท่านก็ประมวลมาว่าปริยัติให้ยกบูชาไว้ก่อนยังไม่เกิดประโยชน์อะไร มันจะมาคละเคล้ากันตะถิบยันกัน ผลประโยชน์ในการภาวนาจะไม่ได้เท่าที่ควร ให้พักไว้ก่อน ที่เรียนมามากน้อยไม่หายไปไหนละให้พักไว้ก่อน ให้เน้นหนักทางด้านจิตตภาวนา เวลามันเข้าประสานกันแล้วเอาไว้ไม่อยู่ ทั้งภาคปริยัติภาคปฏิบัติจะวิ่งประสานกัน

ท่านบอกเอาไว้ไม่อยู่ นั้นฟังชินะ แล้วถึงขั้นนั้นก็จริง ๆ พอภาคปฏิบัติได้เหตุได้ผลได้หลักได้เกณฑ์ขึ้นมามันก็วิ่งกับปริยัติประสานกัน ๆ เทียบเคียงกันปั๊บ ๆ อย่างท่านว่าไม่ผิด ออกภาคปฏิบัติล้วน ๆ ถ้ามีแสบสงสัยตรงไหน จิตวิ่งออกไปทางปริยัติเข้ามาเทียบเคียงกับปั๊บ ๆ ไปเรื่อย เข้าภาคปฏิบัติจริง ๆ แล้วปริยัติไม่มีนะ มันจะฟุ้ง ๆ อยู่ภายใน ยิ่งเป็นขั้นสติปัญญาอัตโนมัติด้วยแล้วนี้ไม่มีนะปริยัติ คือสติปัญญาอัตโนมัติเรียกว่าความเพียรอัตโนมัติ ความเพียรหมุนตัวตลอดเวลาจะไม่มีปริยัติ มีแต่จิตล้วน ๆ มันฟุ้ง ๆ ระหว่างกิเลสกับธรรมพัดกัน นี่ละถึงได้เห็นอำนาจของธรรมที่ว่าฆ่ากิเลส

แต่ก่อนมีแต่กิเลสทำลายสัตว์โลก ตา หู จมูก ลิ้น กายสัมผัสสัมพันธ์กับสิ่งใด เป็นกิเลสทั้งนั้น ๆ เวลากิเลสมีอำนาจมาก ทีนี้เวลาเราปฏิบัติธรรม ธรรมมีกำลังมาก แล้วแบบเดียวกัน จึงได้มาเทียบเคียง อ้อ เป็นอย่างนี้ เวลาธรรมมีกำลังมากแปบออกนี้ธรรมจะออกแล้ว ๆ ตา หู จมูก ลิ้น กาย จิต สัมผัสสัมพันธ์กับสิ่งใดจะเป็นธรรมออกมา ๆ กิเลสออกไม่ได้ ถึงขั้นธรรมมีกำลังเป็นอย่างนั้นละ ฟุ้ง ๆ เลย ถ้าวางขั้นนี้แล้วธรรมมีกำลังแล้วฟุ้งเลย ทีนี้อยู่ที่ไหนไม่มีคำว่าขาดความเพียร ถึงขั้นมันแล้วสตินี้พอ

ตื่นนอนบีบติดกันบีบเลย นี่เรียกว่าเป็นอัตโนมัตติ สติปัญญาจะวิ่งกลมกลืนกันไปเลยกับภาคปฏิบัติ แล้วก็เชื่อมเข้าไปมหามหาสติมหาปัญญาอันนั้นคล่องตัว

นั่นละตอนกิเลสจะม้วนเสีย มหาสติมหาปัญญาวิ่งเข้าถึงกัน ประสานกันกับสติปัญญาอัตโนมัตติ มหาสติมหาปัญญาเข้าประสานกัน อันนี้รวดเร็วที่สุดเลย เหมือนเป็นพระอรหันต์น้อยๆ นะ พอถึงขั้นมหาสติมหาปัญญา กับสติปัญญาอัตโนมัตติเข้ากลมกลืนกันแล้วกิเลสเหมือนไม่มี เหมือนหนึ่งว่าเป็นพระอรหันต์น้อยๆ ขึ้นมา คืออำนาจของสติปัญญานี้มันครอบหมด แยกออกมาขาดสะบั้นๆ นี่ละอำนาจของธรรมเมื่อมีกำลังแล้วกิเลสไหลขึ้นมาไม่ได้ ขาดสะบั้น เหมือนเราตั้งสติ สติตั้งขึ้นมาไม่ได้ ขาดสะบั้น ไปนั่งน้ำตาร่วงอยู่บนภูเขาเราลืมเมื่อไร ก็เคยเล่าให้พี่น้องทั้งหลายฟัง

เวลากระแสของกิเลสมันหนาแน่นมาก ตั้งสติไม่อยู่ ตั้งพับล้มผล็อยๆ จนน้ำตาร่วงบนภูเขา นี่ก็มาเล่าให้พี่น้องทั้งหลายฟัง เราไปฟึดกันเต็มเหนี่ยวๆ โรงงานใหญ่ก็คือพ่อแม่ครูจารย์มัน เอาไม่หยุดไม่ถอย ชัดจนกระทั่งถึงขั้นมันเกรียงไกร ขึ้นสติปัญญาอัตโนมัตติละที่นี้ พอถึงขั้นสติปัญญาอัตโนมัตตินี้กิเลสเหมือนหมอบหมด ประหนึ่งว่าเป็นพระอรหันต์น้อยๆ ขึ้นมาในท่ามกลางของคนมีกิเลสนั้นแหละ แต่กิเลสมันเบาบางมาก ประหนึ่งว่าแทบไม่มี บางทีได้ว่า หือ มันไม่ใช่เป็นพระอรหันต์น้อยๆ ขึ้นมาแล้วหรือ มีนะ แต่มันไม่ได้สำคัญ คือมันหมด ไม่มีอะไรที่จะเข้ามาพืดเหยียดกันกับธรรม เวลากิเลสมันหมอบหมอบอย่างนั้น

พอถึงขั้นมันขาดสะบั้นมันก็รู้อเอง พอถึงขั้นกิเลสขาดสะบั้นไปจากใจไม่มีอะไรต่อกันเรียบร้อยแล้วมันก็รู้ ผางขึ้นมาทันที จำหมดเลย นั่นละมีกิเลสเท่านั้นปิดบังหุ้มห่อเอาไว้ไม่ให้เห็นอะไรชัดเจนแจ่มแจ้ง มีกิเลสเท่านั้น พอกิเลสขาดสะบั้นลงไปมันจำหมดเลย ท่านว่า โลกวิทู รู้แจ้งโลก รู้ภายในจิต จำขึ้นภายในจิต นั่นละภาคภาวนา ที่นี้เวลาธรรมกับใจเป็นอันเดียวกันแล้วออกจากรู้อย่างนี้เลยไม่ต้องออกจากไหน การเทศนาว่าการการโต้การตอบ ใครจะถามเรื่องอะไรๆ ก็ตาม สมควรที่จะตอบหนักเบาเล็กน้อยเพียงไรมันจะออกของมันเองๆ ถ้าไม่สมควรจะตอบดิ่งก็ไม่ออกนะ มันอยู่กับความเหมาะสมๆ ภายในจิตโดยเฉพาะ

นี่ละที่ว่าธรรมเกิดจากจิต ธรรมอยู่ในจิต จิตกับธรรมเป็นอันเดียวกันเป็นอย่างนั้น มันออกทันทีๆ ะเลย ถ้าหากว่าไม่สมควรจะออกดิ่งก็ไม่ออก นี่ละที่ว่าความเหมาะสมของธรรมเป็นอย่างนั้น รู้เหมือนไม่รู้เห็นเหมือนไม่เห็น ที่ว่าตัวรู้ตัวฉลาดกว่าผู้หนึ่งผู้ใดไม่เคยเทียบนะ หากเป็นหลักธรรมชาติพอตัวอยู่ในนั้นเสร็จเลย อะไรที่จะมารับกันบีบๆ มันจะออกรับๆ ถ้าไม่ควรออกดิ่งก็ไม่ออก แน่เป็นอย่างนั้นละ เอาเท่านั้นละวันนี้

...ไปศรีสงคราม ๒ ชั่วโมง ๓๐ นาทีเต็มเป้งเลยเข้าสู่โรงพยาบาล ไกลอยู่ อย่างนั้นละจุดสำคัญ คือใกล้ไกลไม่สำคัญ สำคัญที่เล็งดูแล้วที่นั่นจำเป็นมากน้อยเพียงไรๆ นั้นละจุดสำคัญ ใกล้ไกลก็ไปเพราะความสงสาร การทำบุญให้ทานนี้เรียกว่าวัดเราเอง ตัวเราเองเปิดอย่างนี้เลย ไม่มีกำ มีเท่าไรออกหมดๆ เลย เพราะอำนาจความเมตตา ความเมตตานี้จะกวาดออกๆ ที่จะมากำไว้ด้วยความตระหนี่ถี่เหนียวไม่มี มีแต่เปิดโล่งๆๆ อย่างนั้นนะ จิตที่มีกิเลสเท่านั้นตัวกำ ตัวยึดตัวถือ ตัวกวาดตัวกว้าน กิเลสเท่านั้น พอกิเลสขาดสะบั้นลงไปแล้วมีแต่เปิดออก

ธรรมะคือความเมตตาธรรม เปิดโล่งออกหมดเลย มีเท่าไรๆ กวาดออกๆ กวาดออกเลย แต่กิเลสมีเท่าไรกว้านเข้ามาๆ จนเจ้าของจะตายก็ยอมตายด้วยความ โลกไม่มีเมืองพอ กิเลสเป็นอย่างนั้น แต่ธรรมะนี้เปิดโล่งหมด เราพูดให้มันชัดเจนเรา สอนโลกมานาน ตั้งแต่กิเลสพังลงจากหัวใจบนหลังเขาวัดตอธรรมเจดีย์ ดูเหมือน ๕๗ ปีนี้ละมัง ตั้งแต่นั้นมาไม่มีอะไรเข้ามาขวางหัวใจเปิดโล่ง โล่งๆ ด้วยความเมตตา แต่ก่อนก็มีหากมีตามกำลังของคนมีกิเลสเล็กน้อย แต่เนื้อมันไม่มีเสียเลยเรื่องกิเลส ตัวหึงหวงไม่มี มันก็มีแต่ความเมตตาธรรมแทนที่ไปหมด ที่นี้อะไรออกมันก็ออกไป ด้วยความเมตตาๆ คำว่าจะหมดจะยังไม่เคยคิดนะ อำนาจความเมตตากวาดหมดเลย

การพูดอย่างนี้เราไม่ได้ไปหาอะไรมาพูดนะ เราถอดออกจากหัวใจเราเลยออกพูด เพราะฉะนั้นวัดเราจึงมีไม่ได้ มีอะไรไม่ได้เลยวัดเรา เพราะอันนี้มันเป็นใหญ่ คือจิต เปิดออกๆๆ กว้างออก ตรงไหนจำเป็นที่ไหนๆ มันจะชอกแซกหมด เข้าไปๆ ชอกแซกช่วยเหลือ ที่จะมากว้านเข้าไม่มีในจิตนี้ เราพูดให้ชัดเจนเลยว่า เรื่องความตระหนี่ที่มันเป็นเจ้าวัฏจักรหมุนอยู่ภายในหัวใจสัตว์ให้เห็นแก่ตัว ไม่เห็นแก่ผู้อื่นผู้ใดเต็มหัวใจนั้น เปิดโล่งหมดเลยไม่มีอะไรเหลือ นี้ละธรรมเปิดออกที่นี้ เปิดออกหมด เอาละให้พร

รับชมและรับฟังพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th

และสถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชน *FM 103.25 MHz*

และเครือข่ายทั่วประเทศ